ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
ja
ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
avaliku teabe asjas nr. 2.1-3/25/1786-3822

Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Karin Uuselu
Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	05.01.202605.01.2026 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	22.11.2025 (inspektsioonis registreeritud 24.11.2025)
Teabevaldaja	Narva Linna Sotsiaalabiamet aadress: Malmi 5a, 20309 Narva e-posti aadress: sotsiaalabiamet@narva.ee
Teabevaldaja vastutava isik	Direktor
Vaide esitaja (teabenõudja)	Eraisik e-posti aadress: xxxxx.xxxxxxxxx@mail.ee

RESOLUTSIOON:
avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1, § 51 lõike 1 punktide 1 ja 4, haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 2 ja Vabariigi Valitsuse seaduse § 75^1 lõike 4 alusel

1) teen vaideotsuse vaie rahuldada;
2) teen teabevaldajale täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:
Vaadata uuesti läbi vaide esitaja 03.11.2025 teabenõue ning väljastada vaide esitajale tema poolt soovitud garantiikirjad ulatuses, millele piirangud ei kohaldu, kui pole muud alust teabenõude täitmisest keeldumiseks. Juhul, kui teabevaldaja keeldub teabenõude täitmisest suure mahu tõttu, siis tuleb viidata keeldumise alusele ning põhjendada, milles suur maht seisneb ning kuidas see takistab asutuse igapäevaste ülesannete täitmist.
3) määran ettekirjutuse täitmise tähtajaks 16. jaanuar 2026. Samaks ajaks edastada Andmekaitse Inspektsioonile koopia vaide esitajale edastatud täiendavast vastusest.

AvTS § 52 kohaselt peab teabevaldaja ettekirjutuse saamisest alates viie tööpäeva jooksul võtma kasutusele abinõud ettekirjutuse täitmiseks ja teatama sellest Andmekaitse Inspektsioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:
Kuivõrd käesoleva otsusega rahuldati vaie täielikult, saab **vaide esitaja** 30 päeva jooksul pöörduda halduskohtusse üksnes juhul, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

Teabevaldaja saab ettekirjutuse (ülaltoodud punkt 2) vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:
- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspektsiooni peadirektorile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas vaiet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

HOIATUS:
Kui teabevaldaja jätab Andmekaitse Inspektsiooni ettekirjutuse täitmata, võib Andmekaitse Inspektsioon pöörduda teabevaldaja kõrgemalseisva asutuse, isiku või kogu poole teenistusliku järelevalve korraldamiseks või ametniku suhtes distsiplinaarmenetluse algatamiseks. (AvTS § 10 lõiked 1 ja 4, § 53 lõige 1).

SUNNIRAHA HOIATUS:
Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtajaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspektsioon ettekirjutuse adressaadile avaliku teabe seaduse § 51 lõike 3 alusel:

sunniraha 2000 eurot.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. Vaide kohaselt esitas vaide esitaja 03.11.2025 Narva Linna Sotsiaalabiametile teabenõude, milles palus väljastada Narva Linna Sotsiaalameti (SAA) poolt vaimse tervise teenuse osutamiseks väljastatud garantiikirjade koopiad.
2. 10.11.2025 keeldus SAA teabenõude täitmisest põhjendusega, et teabenõudes soovitud garantiikirjad ei kuulu avaldamisele kolmandatele isikutele. Seal hulgas puudub seaduslik alus nende avalikustamiseks, kuna soovitud dokumentidele on kehtestatud piirang AvTS § 35 lg 1 punkide 11, 12 ja 14 alusel.
3. Vaide esitaja juhtis oma täiendavas pöördumises SAA vastusele tähelepanu sellele, et kui dokument sisaldab piiranguga teavet, tuleb see väljastada ulatuses, millele piirangud ei kohaldu.
4. Kuna vaide esitaja leidis, et keeldumine ei olnud õiguspärane ning SAA tema täiendavale pöördumisele ei vastanud, siis esitas vaide esitaja Andmekaitse Inspektsioonile vaide.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Vaide kohaselt pöördus vaide esitaja 03.11.2025 SAA poole teabenõudega, milles palus väljastada vaimse tervise teenuse osutajatele SAA poolt väljastatud garantiikirjade koopiad.

Oma 10.11.2025 vastuses nr 6.1-29/11748-1 keeldus SAA vaide esitajale nimetatud koopiate väljastamast põhjusel, et küsitud teabe suhtes kehtivad juurdepääsupiirangud ja vaide esitajal

ei ole sellele teabele juurdepääsuõigust.

Vaide esitaja on palunud väljastada garantiikirjade koopiad kujul, kus on kustutatud või kinni pandud isikuandmed. Oma vastuses SAA vastusele kordas vaide esitaja oma palvet, kuid pole SAA-lt vastust seni saanud.

Vaide esitaja leiab, et tal on õigus teada, kas ja kui palju reaalseid lepinguid on sõlmitud vaimse tervise teenuse osutamiseks (mille jaoks riik eraldas raha). Ja kas temal või tema tuttavatel pole enam võimalust nimetatud teenust saada. Vaide esitaja märgib, et palus korduvalt vastata teabenõudele, kuid tulutult.

Vaide esitaja palub Andmekaitse Inspektsioonil kohustada SAA-d väljastama talle vaimse tervise teenuse osutajatele SAA poolt väljastatud garantiikirjade koopiad.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

SAA selgituste kohaselt *kehtestati Narva Linnavolikogu 27.03.2025 määrusega nr 3 „Vaimse tervise teenuse toetuse määramise tingimused ja kord“ (https://www.riigiteataja.ee/akt/429032025043). Vaimse tervise teenuse toetuse eesmärk on toetada Narva linnas elavate isikute psühhosotsiaalset heaolu ja vaimset tervist.*

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 35 lg 1 p 14 kohaselt teave tunnistatakse asutusesiseseks kasutamiseks muuhulgas ka siis, kui on tegemist teabega sotsiaalabi või sotsiaalteenuste osutamise taotlemisega. Sellise teenuse osutamise taotlemine on toiming, mis hõlmab kogu taotlemise protseduuri, sh taotleja poolt väljanõutavaid garantiikirju, mis vaieldamatult on sotsiaalabi või teenuse osutamise taotlemisega seotud. Seadusandja ei ole seejuures piiritlenud, et seda liiki dokumentides ei kuulu avalikustamisele mingi osa, vaid on selgesõnaliselt määratletud kogu teave, st tervikdokument, mis on sotsiaalabi või sotsiaalteenuse osutamise taotlemise kohta. Seadusandja peab primaarseks seda liiki teenusega seotud isikute õiguste ja huvide kaitsmist, mitte niivõrd isikute huve, kellel puudub igasugune nähtav vajadus ja põhjendatud huvi viidatud teenuste taotlemise ja asjade menetlemise konkreetsete juhtumite osas.

Andmete taotlejal puudub igasugune isiklik puutumus seda liiki konkreetsete menetluste ja andmetega ning seega ka vajadus nende saamiseks. Selliste andmete põhjendamatu väljastamine asjasse puutumatutele isikutele on isegi karistatav, kuna rikutakse sotsiaalteenusega seotud isikute eriliiki õigusi.

Narva Linna Sotsiaalabiametil on 121 garantiikirja.

AvTS § 38 lõike 4 alusel võib asutuse juht otsustada asutuseväliste isikute juurdepääsu võimaldamise asutusesiseseks tunnistatud teabele, kui see ei kahjusta riigi või omavalitsusüksuse huve. Tegemist on kaalutlusotsusega, kus tuleb hinnata erinevaid huvisid (mitte ainult riigi või omavalitsusüksuse huvisid). Samuti tuleb kaaluda, kas juurdepääs on võimalik anda osaliselt, arvestades seejuures andmete selekteerimisega kaasnevat töömahtu (AvTS § 38 lg 2, AvTS § 23 lg 2 p 3).

Vaadeldaval juhul on tegemist suure kogusega dokumentidega, mis nõuab taotletava teabe suure mahu tõttu teabevaldaja töökorralduse muutmist, takistab oluliselt avalike ülesannete igapäevast ja planeeritud täitmist ning nõuab samas põhjendamatult suuri lisakulutusi. Lisaks eeltoodule on keeruline täita teavet ühekordse teabe väljastamisega.

Seega, isegi juhul, kui seadus lubaks osaliselt võimaldada juurdepääsu avaldaja poolt nõutud

dokumentidele, ei ole Eraisiku arusaamatu huvi rahuldamiseks mõistlik võtta töötajad igapäevaste edasilükkamatute tööülesannete täitmiselt ja suunata mahuka teabenõuete täitmisele. Mõistkem, et garantiikirjad on antud konkreetsetes juhtumites konkreetsetele isikutele ja konkreetsete andmetega, mis nõuaks kõigi abivajava isikut identifitseeritavate andmete kustutamist, dokumentide sisulist ümbertöötlemist, uuesti salvestamist, sh vajadusel paberkandjal oleva andmekandja skaneerimist jms. Mööngem, et selliste andmete töötlemist ei saa lubada ükskõik millistel töötajatel, vaid asjaga seotud üksikutel isikutel, kes on selleks pädevad. Andmete edastamisel avaldajale, peab asutuse juht omakorda kõik komplekteeritud dokumendid üle kontrollima. Seega tuleks mõista, et avaldaja huvid ei saa mingil juhul üles kaaluda kohaliku omavalitsuse ja sotsiaalteenuse taotlusprotsessis osalevate sadade isikute huve ja nende seadusega kaitstud õigusi.

SAA lisab *isegi juhul, kui osad andmed neist kinni katta või kustutada, siis on ikkagi tegemist abivajavate ja teenust osutavate isikute dokumentide avalikustamisega, milleks peaks Narva Linna Sotsiaalabiamet eelnevalt küsima ja saama nende isikute eelneva nõusoleku dokumentide avalikustamiseks. Seejuures on tegemist näilikult formaalse, kuid vägagi sisulisi ning isikute õigusi ja huve kaitsva vajadusega. Andmete töötleja peab garantiikirja saanud isikutelt ja patsientidelt saama ka selliste dokumentide avalikustamise nõusoleku, sõltumata osade andmete kinni katmisest. Isegi juhul, kui asuda seisukohale, et eelnevat nõusoleku saamist ei ole vaja, siis tuleb kõiki neid isikuid teavitada Erisikule selliste dokumentide edastamisest ehk sisuliselt avalikustamisest, mille osas pole teabenõude esitaja üldse tagajärgedega arvestanud.*

Avaldaja väide, et avaldamisele kuuluvad teenuse osutaja andmed, ei ole tõsiseltvõetav. Abivajav isik on teenuse osutaja ise valinud ja seetõttu on see samuti teenuse saaja otsustuste, sh eriliiki andmete hulka kuuluv teave. Abivajav isik vajab igal konkreetsel juhtumil teenuse osutajat ja ka teenuse osutaja ärinimi jms <u>andmed moodustavad samuti ühe ja lahutamatu osa abivajava isiku tahteavaldusest</u>, millest tulenevalt tuleks igalt abivajajalt küsida, kas ta on nõus teenuse osutaja avaldamisega isegi siis, kui abivajaja andmed on nö kinni kaetud. Samuti tuleb sama küsida teenuse osutajalt, sest asjas pole vaidlust, et isegi vaimse tervise raviga seotud abi saamine on iseenesest eriliiki andmete hulka kuuluv asjaolu nii üksikjuhtumite puhul, aga ka juhtumite summeerimisel.

Narva linn ei saa tekitada ükskõik milliseid eeldusi, mida võivad abivajavate isikute suhtes või vastu ära kasutada kolmandad isikud, kes pole konkreetse ravi- või sotsiaalteenuse osutamisega seotud. Juba eos tuleb välistada, et teenuse osutaja poole võidakse pöörduda samasuguse sooviga teenuse osutamise kohta andmete saamiseks, samuti võimaldab konkreetse ravi- ja sotsiaalteenuse osutajast informeerimine kolmandatel asjasse puutumatutel isikutel võimalike nõuetega häirida teenuse osutajat ja teenuse saajaid. Mõistkem, et andmete avalikustamisel on need avalikud ka kolmandate, võimalikult pahatahtlike isikute suhtes, kelleks ei peagi olema Eraisi. Peame mõistlikuks ja vastavaks hea usu põhimõttele, rääkimata andmete töötlemisele esitatavatest üldistest nõuetest, et ühestki poolte vahelisest dokumendist ei ole lubatav otse või kaudselt saada või järeldada teenuse pooli, teenuse osutamise asukohta ja muid teenusega seonduvad või puutumuses olevaid asjaolusid. Selle osas peab valitsema absoluutne diskreetsus. Mõistetavalt peab isik, kelle eriliiki andmeid töödeldakse, olema primaarselt kaitstavaks isikuks, võrreldes muu isikuga, kes soovib seda laadi andmete töötlemisega puutumuses olevaid dokumente saada, tuginedes pelgalt selgelt põhistamata huvile.

Tegemist on eriliiki andmete kandjaga, garantiikirjaga, mille mitteavaldamiseks on kõigil nendega puutumuses olevatel isikutel õiguskindlus, et ühtegi nendega seotud teenuse dokumenti ei avalikustata kas tervikuna või osaliselt.

Tulenevalt avaldaja erialasest haridusest avaldame lootust, et avaldaja mõistab sotsiaaltöö eripära, sh ka seda, et võimalikke isiklikke huve ei ole võimalik seada esiplaanile, võrreldes

abivajajate huvidega. Vaadeldaval juhul jääb arusaamatuks, kas ja kuidas avaldaja tegutseb praegust teabenõuet esitades sotsiaalteenust saanud ja saavate isikute või kohaliku omavalitsuse või riigi huvides? Tavakohaselt ei ole avaldaja ka oma praegust taotlust sisuliselt põhistanud, et asutuse juht saaks kaalutlusotsustuse tegemisel avaldaja nõuet rahuldada. Juhin tähelepanu, et avaldaja korduvad nõuded suure hulga asutusesiseseks kasutamiseks ettenähtud dokumentide väljanõudmiseks, on aluseks AvTS § 23 lg 2 p 3 rakendamisele nii käesoleva teabenõude, aga ka tulevikus esitatavate teabenõuete kogumi osas, mis väljuvad tavakohase ja mõistliku avaliku huvi raamidest. Selliste teabenõuete legitiimseks eesmärgiks ei tohi üksikisikute poolt olla kohaliku omavalitsuse ebaproportsionaalne koormamine ja seetõttu töö eelduslikult pahatahtlik takistamine.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Juurdepääs avalikule teabele

1. Tulenevalt AvTS § 3 lg-st 1 on avalik teave, mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Seega on avalikuks teabeks ka asutuse poolt väljastatud garantiikirjad, mis on SAA poolt antud oma ülesannete täitmise raames. AvTS § 3 lg 2 kohaselt saab avalikule teabe juurdepääsu piirata üksnes juhul kui selleks on seadusest tulenev alus. Juurdepääsupiirangu alused on ära toodud AvTS §-s 35 ja valdkondade eriseadustes.

2. AvTS § 9 lg 1 sätestab, et teabevaldaja on kohustatud võimaldama juurdepääsu tema valduses olevale teabele seaduses sätestatud korras. Sama paragrahvi lg 2 p-de 1 ja 7 kohaselt on teabevaldaja teabele juurdepääsu võimaldamisel kohustatud tagama juurdepääsu neile dokumentidele, millele teabenõudja juurdepääsu taotleb ja millele teabenõudjal on juurdepääsuõigus ning tagama teabele juurdepääsupiirangutest kinnipidamise.

3. AvTS § 38 lg 2 sätestab, et kui teabele juurdepääsu võimaldamine võib põhjustada juurdepääsupiiranguga teabe avalikuks tulemise, siis tagatakse juurdepääs üksnes sellel osale teabest või dokumendist, mille kohta juurdepääsupiirangud ei kehti. Nimelt on Riigikohus asjas nr 3-3-1-57-03 sedastanud järgmist: „Teabenõude lahendamisel on ekslik samastada andmekandjat (dokument, arhivaal) selles sisalduvate andmetega. Andmekandja võib sisaldada samaaegselt nii juurdepääsupiirangutega teavet kui ka teavet, millele juurdepääsupiirangud ei laiene. Kui teabele juurdepääsu võimaldamine võib põhjustada juurdepääsupiiranguga teabe avalikuks tulemist, siis AvTS § 38 lg-st 2 tulenevalt tagatakse juurdepääs üksnes sellele osale teabest või dokumendist, mille kohta juurdepääsupiirangud ei kehti. Eeltoodust tulenevalt ei ole õiguspärane keelduda teabenõude täitmisest ainuüksi motiivil, et teabenõudega seonduv dokument sisaldab muuhulgas delikaatseid või eraelulisi isikuandmeid“ .

4. Eeltoodust tulenevalt kui dokument sisaldab ka piiranguga teavet, ei anna see veel alust keelduda dokumendi väljastamisest täies ulatuses. SAA on vastuses inspektsiooni järelepärimisele selgitanud, et *AvTS § 38 lõike 4 alusel võib asutuse juht otsustada asutuseväliste isikute juurdepääsu võimaldamise asutusesiseseks tunnistatud teabele, kui see ei kahjusta riigi või omavalitsusüksuse huve. Tegemist on kaalutlusotsusega, kus tuleb hinnata erinevaid huvisid (mitte ainult riigi või omavalitsusüksuse huvisid).*

5. Siinkohal peab Andmekaitse Inspektsioon vajalikuks SAA-le selgitada, et eeltoodud säte reguleerib asutusesiseseks kasutamiseks tunnistatud teabe väljastamist, mida antud juhul küsitud ei ole. Lähtudes eeltoodud kohtuotsusest ei saa inspektsioon nõustuda ka SAA

seisukohaga, et AvTS § 35 lg 1 p 14 annab võimaluse katta kinni dokumendid täies ulatuses.

Piirangu kehtestamise ulatus AvTS § 35 lg 1 punktide 11, 12 ja 14 alusel

6. SAA märgib oma selgitustes, et *35 lg 1 p 14 kohaselt teave tunnistatakse asutusesiseseks kasutamiseks muuhulgas ka siis, kui on tegemist teabega sotsiaalabi või sotsiaalteenuste osutamise taotlemisega. Sellise teenuse osutamise taotlemine on toiming, mis hõlmab kogu taotlemise protseduuri, sh taotleja poolt väljanõutavaid garantiikirju, mis vaieldamatult on sotsiaalabi või teenuse osutamise taotlemisega seotud. Seadusandja ei ole seejuures piiritlenud, et seda liiki dokumentides ei kuulu avalikustamisele mingi osa, vaid on selgesõnaliselt määratletud kogu teave, st tervikdokument, mis on sotsiaalabi või sotsiaalteenuse osutamise taotlemise kohta.*

7. Andmekaitse Inspektsioon eeltooduga ei nõustu. Inspektsioon on seisukohal, et eeltoodud säte annab võimaluse katta kinni andmed, mille alusel oleks tuvastatav isik, kes on sotsiaalabi taotlenud. Isegi juhul, kui nõustuda SAA-ga selles, et AvTS § 35 lg 1 p 14 võimaldab seada piirangu sotsiaalteenuste osutamise taotlustele täies ulatuses, ei saa seada kõigile teistele dokumentidele piirangut eeltoodud sätte alusel täies ulatuses. Kui kehtestada piirangud kogu sotsiaalabiga seotud teabele, siis muutuks asutuse tegevus sotsiaalabi andmisega läbipaistmatuks. Ehk siis tagatud peab olema küll isikute privaatsus, mitte asutuse tegevus. Nagu juba eelnevalt selgitasime, siis on Riigikohus selgelt asunud seisukohale, et teabenõuete täitmisel ja piirangute kehtestamisel ei saa dokumente samastada neis sisalduvate andmetega, kuna dokument või sisaldada nii piiranguga kui piiranguta andmeid. Eeltoodust tulenevalt ei ole õiguspärane keelduda teabenõude täitmisest ainuüksi motiivil, et teabenõudega seonduv dokument sisaldab muuhulgas delikaatseid või eraelulisi isikuandmeid.

8. Nagu juba eelpool märgitud, siis Riigikohtu otsusest tuleneb selgelt, et kui dokumendid sisaldavad ka piiranguga andmeid, ei tähenda see seda, et teabenõude korral üldse teavet ei väljastata. Seda enam, et antud juhul puudutavad garantiikirjad ka avaliku raha kasutamist, millele AvTS § 36 lg 1 p 9 ei luba piiranguid kehtestada. Inspektsioon on seisukohal, et kui teabenõudja poolt soovitud dokumentides katta isikuandmed ja muud isikut tuvastada võivad andmed kinni, siis pole mingit alust keelduda ülejäänud osas teabe väljastamisest. Sellisel kujul teabe väljastamise korral ei saa riivatud ka kellegi eraelu puutumatus. Seda enam kui antud juhul on selliseid dokumente palju.

9. Andmekaitse Inspektsioon nõustub SAA-ga selles, et kui soovitud dokumentidest (näiteks abivajaduse kirjeldusest ja kui konkreetse teenuse saajaid on vähe) on ka ilma isikuandmeteta isik tuvastatav, siis tuleb enne teabenõude täitmist eemaldada/katta kinni ka see osa teabest, mille kaudu konkreetne isik on kaudselt tuvastatav. Ei saa ka välistada, et teatud juhtudel võib olla piirangu kehtestamine põhjendatud ka teenuse osutaja andmetele ja teenuse osutamise kohale, kui selle kaudu võivad isikud olla tuvastavad. Seda eriti juhtudel kui konkreetset teenust osutatakse ainult mõnele isikule.

10. SAA on ka selgitanud, et isegi juhul, kui kaetakse isikuandmed kinni, tuleb enne teabe väljastamist ikkagi isikult luba küsida. Eeltoodu jääb Andmekaitse Inspektsioonile arusaamatuks. Kui dokumendis on kaetud kinni isikuandmed ja muu teave, mille kaudu konkreetne isik oleks otseselt või kaudselt tuvastatav, siis sellisel kujul dokumendi väljastamisel, isikuandmete väljastamist/edastamist ei toimu ning sellisel juhul dokumentide väljastamiseks kellegi luba ei ole vaja. Seda enam teabenõuete täitmine toimub seaduse alusel, millisel juhul nõusoleku küsimine oleks eksitav. Kui isik ei ole väljastatud teabe alusel tuvastatav, siis ei toimu riivet ka tema eraelu puutumatusele.

Teabenõudele vastamine

11. Isiku õigus teabenõuet esitada tuleneb avaliku teabe seadusest. AvTS § 6 kohaselt on teabenõue tebenõudja poolt samas seaduses sätestatud korras teabevaldajale esitatud taotlus teabe saamiseks. Teabenõudja on iga isik, kes esitab teabevaldajale teabenõude avaliku teabe seaduses sätestatud korras (AvTS § 7).

12. AvTS § 1 sätestab selle seaduse eesmärgi, milleks on tagada üldiseks kasutamiseks mõeldud teabele avalikkuse ja igaühe juurdepääsu võimalus, lähtudes demokraatliku ja sotsiaalse õigusriigi ning avatud ühiskonna põhimõttest, ning luua võimalused avalikkuse kontrolliks avalike ülesannete täitmise üle. Seega on igal isikul õigus esitada teabenõudeid ja teabevaldajatel kohustus neile vastata, sh väljastada teave ulatuses, millele piirangud ei kohaldu. Seadusest ei tulene, et teabenõudja peaks põhjendama, miks ta mingit teavet soovib, v.a juhul kui ta soovib piiranguga isikuandmeid. Antud juhul vaide esitaja isikuandmeid ei soovinud. Samuti ei saa teabevaldaja otsustada teabenõude täitmisel, kas teabenõudja soovitud teavet vajab või mitte ning teabenõude täitmine ei olene sellest, kas küsitud teave on teabenõudjaga seotud.

13. SAA märgib oma selgitustes, et *isegi juhul, kui osad andmed neist kinni katta või kustutada, siis on ikkagi tegemist abivajavate ja teenust osutavate isikute dokumentide avalikustamisega, milleks peaks Narva Linna Sotsiaalabiamet eelnevalt küsima ja saama nende isikute eelneva nõusoleku dokumentide avalikustamiseks. Isegi juhul, kui asuda seisukohale, et eelnevat nõusoleku saamist ei ole vaja, siis tuleb kõiki neid isikuid teavitada Eraisikule selliste dokumentide edastamisest ehk sisuliselt avalikustamisest, mille osas pole teabenõude esitaja üldse tagajärgedega arvestanud.*

14. Eeltoodu jääb Andmekaitse Inspektsioonile arusaamatuks. Kui teabenõudele vastamisel edastatakse dokumendid kujul, kust on isikuandmed ja muud andmed, mille kaudu isik võib olla tuvastatav, eemaldatud ehk siis teabenõudjale ei väljastata isikuandmeid ega teavet, mille kaudu isik oleks tuvastatav, siis selliste dokumentide väljastamine teabenõudjale ei saa tuua kaasa isikutele negatiivseid tagajärgi.

15. Vastuses inspektsiooni järelepärimisele on SAA selgitanud, et SAA-l on vaide esitaja poolt soovitud garantiikirju 121. *Vaadeldaval juhul on tegemist suure kogusega dokumentidega, mis nõuab taotletava teabe suure mahu tõttu teabevaldaja töökorralduse muutmist, takistab oluliselt avalike ülesannete igapäevast ja planeeritud täitmist ning nõuab samas põhjendamatult suuri lisakulutusi. Lisaks eeltoodule on keeruline täita teavet ühekordse teabe väljastamisega. Mööngem, et selliste andmete töötlemist ei saa lubada ükskõik millistel töötajatel, vaid asjaga seotud üksikutel isikutel, kes on selleks pädevad. Andmete edastamisel avaldajale, peab asutuse juht omakorda kõik komplekteeritud dokumendid üle kontrollima.*

16. Andmekaitse Inspektsioon nõustub SAA-ga selles, et kui küsitakse dokumente, mis sisaldavad ka eriliigilisi isikuandmeid, siis sellist teabenõuet ei saa täita mitte igaüks, vaid üksnes teenistujad, kellel on selliste dokumentidele juurdepääsuõigus. Andmekaitse Inspektsioon ei välista ka seda, et 121 dokumendi läbitöötamisel ja piiranguga andmete kinni katmisel on tegemist suure mahuga, mis võimaldab SAA-l teabenõude täitmisest keelduda suure mahu tõttu AvTS § 23 lg 2 p 3 alusel. Antud juhul aga ei nähtu, et SAA oleks eeltoodud alusel teabenõude täitmisest keeldunud.

17. 10.11.2025 teabenõude vastusest nähtuvalt on SAA keeldunud vaide esitaja 03.11 teabenõude täitmisest põhjusel, et vaide esitaja poolt soovitud dokumendile on kehtestatud piirangud AvTS § 35 lg 1 punktide 11, 12 ja 14 alusel, mis aga ei võimalda kehtestada vaide

esitaja poolt soovitud garantiikirjadele piirangut täies ulatuses.

18. Kuna Andmekaitse Inspektsioon ei saa SAA eest kehtestada dokumentidele juurdepääsupiiranguid ega vahendada teabenõuete täitmisest keeldumist, siis tuleb SAA-l vaide esitaja 03.11.2025 teabenõue uuesti läbi vaadata ja väljastada soovitud teave ulatuses, millele piirangud ei kohaldu. Kui SAA leiab, et tegemist on suure mahuga, mis takistab asutusel oma ülesannete täitmist, siis keelduda vastaval alusel teabenõude täitmisest ning põhjendada teabenõudjale arusaadavalt, milles suur maht seisneb ja kuidas see takistab asutuse igapäevaste ülesannete täitmist.

/allkirjastatud digitaalselt/

Karin Uuselu
jurist
peadirektori volitusel